

VILNIAUS UNIVERSITETAS

FILOLOGIJOS FAKULTETAS

Tarptautinė mokslinė konferencija, skirta jėzuito kun. Martyno
Počobuto-Odlanickio 290-osioms gimimo metinėms

„Rektorius kunigas Martynas Počobutas-Odlanickis – ryškiausia Vilniaus
žvaigždė“

2018 m. gruodžio 5–6 d.
Vilniaus universitetas

Organizatorius
Vilniaus universiteto Polonistikos centras

Partneriai
Vilniaus universiteto biblioteka
Balinskių dvaro sodybos rūmai Jašiūnuose

Rėmėjai:

UNIWERSYTET WILEŃSKI

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY

Międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona 290. rocznicy
urodzin jezuitę ks. Marcina Poczobuta-Odlanickiego

„Najjaśniejsza gwiazda na wileńskim firmamencie – ksiądz rektor Marcin
Poczobut-Odlanicki”

5–6 grudnia 2018 roku
Uniwersytet Wileński

Organizator
Centrum Polonistyczne Uniwersytetu Wileńskiego

Partnerzy
Biblioteka Uniwersytetu Wileńskiego
Pałac Balińskich w Jaszunach

Sponsorzy:

KONFERENCIJOS PROGRAMA

2018 m. gruodžio 5 d.

8.30 Dalyvių registracija.

Vilniaus universiteto biblioteka, Baltoji salė, Universiteto g. 3

9.00 Iškilmingas konferencijos atidarymas

9.30–10.50 I sesija. Moderatoriai: prof. dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, Lietuvos istorijos institutas, Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademija, **prof. habil. dr. Tomasz Chachulski**, Lenkijos MA Literatūros tyrimų institutas, Kardinolo Stepono Višinskio universitetas

9.30 Prof. habil. dr. Janina Kamińska, Varšuvos universitetas, *Martynas Počobutas Odlianickis (1728–1810) – mokslininkas ir švietimo organizatorius Lietuvoje*

9.50 Dr. Małgorzata Puchowska, Slupsko Pamario akademija, **prof. habil. dr. Kazimierz Puchowski**, Gdanskio universitetas, *Rektorius Martynas Počobutas ir konviktų, skirtų neturtingiems bajorams, koncepcija Edukacinės komisijos laikais*

10.10 Dr. Віктар Белазаровіч, Gardino Jankos Kupalos valstybinis universitetas, *Vilniaus universitetas ir Baltarusijos istorijos raida XIX a. pradžioje*

10.30 Dr. Uladzimir Liaushuk, Gardino Jankos Kupalos valstybinis universitetas, *Gardino jėzuitų kolegija 1740–1745 m.: žmonės ir istorija*

10.50–11.20 Kavos pertrauka

11.20–13.10 II sesija. Moderatoriai: prof. habil. dr. Janina Kamińska, Varšuvos universitetas, **dr. Lina Balaišytė**, Lietuvos kultūros tyrimų institutas

11.20 Prof. habil. dr. Tomasz Chachulski, Lenkijos MA Literatūros tyrimų institutas, Kardinolo Stepono Višinskio universitetas, *Pranciškus Karpinskis ir Martynas Počobutas – apie rektoriaus susirašinėjimą su dvarininku-poetu*

11.50 Dr. Andrzej Paweł Bieś SI, Ignatianum akademija Krokuvoje, *Kun. Martyno Počobuto-Odlanickio korespondencija Jėzaus Draugijos archyvuose. Medžiaga biografijai.*

12.10 Mgr. Veronika Girininkaitė, Vilniaus universiteto biblioteka, *Martyno Počobuto-Odlanickio korespondencija Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių skyriuje*

12.30 Dr. Wojciech Kaliszewski, Lenkijos MA Literatūros tyrimų institutas, *Martynas Počobutas-Odlanickis ir jo susirašinėjimas su Adomu Naruševičiumi*

12.50–13.10 Diskusija

13.10–13.50 Ekskursija po VUB (tik konferencijos dalyviams); gidė Veronika Girininkaitė, Vilniaus universiteto biblioteka.

13.50–15.10 Pietų pertrauka

15.10–16.40 III sesija. K. Donelaičio auditorija (Filologijos fakultetas). Moderatoriai: prof. habil. dr. Kazimierz Puchowski, Gdanskio universitetas, **doc. dr. Asta Vaškeliėnė**, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademija

15.10 Habil. dr. Aldona Prašmantaitė, Lietuvos istorijos institutas, *Bažnytinės Vilniaus universiteto beneficijos: Martynas Počobutas-Odlanickis – Anykščių klebonas*

15.30 Habil. dr. Jolanta Kowal, Žešuvo universitetas, *„Auctor beatae pacis...“: Caro Aleksandro I įvaizdis Martyno Počobuto-Odlanickio panegiriniuose eilėraščiuose*

15.50 Mgr. Paulina Podolska, Žešuvo universitetas, *„... pierwszy pracy na to zżył, by naród w nieba pojrzeć się odważył...“ Ksavero Zubovskio poetinis pašlovinimas, skirtas Martyno Počobuto vardinėms*

16.20 Mgr. Magdalena Partyka, Kardinolo Stepono Višinskio universitetas, *Biografas ar panegirikų kūrėjas? Jonas Sniadeckis apie Martyną Počobutą-Odlanickį*

16.40–17.00 Kavos pertrauka

17.00–18.45 IV sesija. Moderatoriai: habil. dr. Aldona Prašmantaitė, Lietuvos istorijos institutas, **dr. Віктар Белазаровіч**, Gardino Jankos Kupalos valstybinis universitetas (Baltarusija)

17.00 Mgr. Agnieszka Lis-Listwon, Kardinolo Stepono Višinskio universitetas, *Martynas Počobutas-Odlanickis, Juozapas Epifanijus Minasovičius, Pranciškus Bogomolecas – jėzuitų mokyklos leidėjai*

17.20 Dr. Regina Jakubėnas, Vilniaus universitetas, *Martyno Počobuto-Odlanickio „Akademinis kalendorius“ kitų XVIII a. antrosios pusės Vilniaus kalendorių kontekste*

17.40 Mgr. Daiva Milinkevičiūtė, Lietuvos istorijos institutas, *Draugijų žmogus: Martynas Počobutas-Odlanickis ir Respublica litteraria XVIII a. antrojoje pusėje*

18.00 Mgr. Anna Szmuc, Žešuvo universitetas, *Tarp draugų ir užtarėjų. Martyno Počobuto santykiai su mecenatais epochos dokumentuose*

18.20–18.45 Diskusija. Konferencijos apibendrinimas.

19.00 Vakarienė

2018 m. gruodžio 6 d.

Išvažiuojamoji konferencijos sesija Balinskių dvare Jašiūnuose. **Kazimiež Karpič** – Balinskių dvaro sodybos rūmų Jašiūnuose vedėjas. Eskursija į Tabariškių kaimą ir Paulavos respubliką.

Konferencijos kalbos – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istoriografijos kalbos.

Konferencijos mokslinis komitetas

Pirmininkė – prof. dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas, Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademija)

Nariai:

- prof. habil. dr. Tomasz Chachulski (Lenkijos MA Literatūros tyrimų institutas, Kardinolo Stepono Višinskio universitetas, Lenkija)
- prof. dr. Iryna Kiturka (Gardino Jankos Kupalos valstybinis universitetas, Baltarusija)
- doc. dr. Asta Vaškeliėnė (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademija)
- dr. Lina Balaišytė (Lietuvos kultūros tyrimų institutas)

Organizacinis komitetas:

- Koordinatorė: dr. Regina Jakubėnas (Polonistikos centras, Baltijos kalbų ir kultūrų institutas, Filologijos fakultetas, Vilniaus universitetas)
- doc. dr. Miroslav Davlevič (Polonistikos centras, Baltijos kalbų ir kultūrų institutas, Filologijos fakultetas, Vilniaus universitetas)
- Nijolė Klingaitė-Dasevičienė (Mokslinių tyrimų ir paveldo rinkinių departamentas, Vilniaus universiteto biblioteka)
- doc. dr. Kinga Geben (Taikomosios kalbotyros institutas, Vilniaus universitetas)

PROGRAM KONFERENCJI

5 grudnia 2018 r.

8.30 Rejestracja uczestników.

Biblioteka Uniwersytetu Wileńskiego. Sala Biała, ul. Universiteto 3

9.00 Uroczyste otwarcie konferencji

9.30–10.50 Sesja I. Moderatorzy: prof. dr Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, Instytut Historii Litwy, Akademia Oświaty Uniwersytetu Witolda Wielkiego, **prof. dr hab. Tomasz Chachulski**, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, IBL PAN

9.30 Prof. dr hab. Janina Kamińska, Uniwersytet Warszawski, *Marcin Poczobut-Odlanicki (1728-1810) – uczyony i organizator szkolnictwa na Litwie*

9.50 Dr Małgorzata Puchowska, Akademia Pomorska w Słupsku, **prof. dr hab. Kazimierz Puchowski**, Uniwersytet Gdański, *Rektor Marcin Poczobut wobec koncepcji konwiktów dla ubogiej szlachty w dobie Komisji Edukacji Narodowej*

10.10 Dr Віктар Белазаровіч, Grodzieński Uniwersytet Państwowy imienia Janki Kupały, *Роля Віленскага ўніверсітэта ў фарміраванні беларускай гісторыі (начатак ХІХ стагоддзя). Роль Універсітэта Вільнянскага ў фарміраванні гісторыі Беларусі*

10.30 Dr Uladzimir Liaushuk, Grodzieński Uniwersytet Państwowy imienia Janki Kupały, *Grodzieńskie kolegium jezuickie w latach 1740-1745: ludzie i dzieje*

10.50–11.20 Przerwa na kawę

11.20–13.10 Sesja II. Moderatorzy: prof. dr hab. Janina Kamińska, Uniwersytet Warszawski, **dr Lina Balaišytė**, Instytut Badań Kultury Litwy

11.20 Prof. dr hab. Tomasz Chachulski, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, IBL PAN, *Franciszek Karpiński i Marcin Poczobut – o korespondencji rektora z ziemianinem-poetą*

11.50 Dr Andrzej Paweł Bieć SI, Akademia Ignatianum w Krakowie, *Korespondencja ks. Marcina Poczobuta-Odlanickiego w zbiorach archiwalnych Towarzystwa Jezusowego. Materiały do biografii*

12.10 Mgr Veronika Girininkaitė, Vilniaus universiteto biblioteka, *Korespondencja Marcina Poczobuta-Odlanickiego w zbiorach Działu Rękopisów Biblioteki uniwersytetu Wileńskiego*

12.30 Dr Wojciech Kaliszewski, Instytut Badań Literackich PAN Warszawa, *Marcin Poczobut-Odlanicki w korespondencji z Adamem Naruszewiczem*

12.50–13.10 Dyskusja

13.10–13.50 Wycieczka dla prelegentów konferencji po Bibliotece Uniwersytetu Wileńskiego – miejscach związanych z M. Poczobutem-Odlanickim. Przewodnik **Veronika Girininkaitė**, Biblioteka Uniwersytetu Wileńskiego.

13.50–15.10 Przerwa obiadowa

15.10–16.40 Sesja III. Sala K. Donelaitisa (Wydział Filologiczny). Moderatorzy: prof. dr hab. Kazimierz Puchowski, Uniwersytet Gdański, **doc. dr Asta Vaškeļienė**, Instytut Literatury Litewskiej i Folkloru, Akademia Oświaty Uniwersytetu Witolda Wielkiego, Litwa

15.10 Dr hab. Aldona Prašmantaitė, Instytut Historii Litwy, *Beneficja kościelne Uniwersytetu Wileńskiego: Marcin Poczobut-Odlanicki – pleban onikszyński*

15.30 Dr hab. Jolanta Kowal, Uniwersytet Rzeszowski, *„Auctor beatæ pacis...”. Wizerunek cara Aleksandra I w wierszach pochwalnych Marcina Poczobuta-Odlanickiego*

15.50 Mgr Paulina Podolska, Uniwersytet Rzeszowski, *„... pierwszy pracy na to zażył, by naród w nieba pojrzeć się odważył...”. Poetycki hołd imiennowy Ksawerego Zubowskiego dla Marcina Poczobuta*

16.20 Mgr Magdalena Partyka, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, *Biograf czy panegirysta? Jan Śniadecki o Marcinie Poczobucie-Odlanickim*

16.40–17.00 Przerwa na kawę

17.00–18.45 Sesja IV. Moderatorzy: dr hab. Aldona Prašmantaitė, Instytut Historii Litwy, **dr Віктар Белазаровіч**, Grodzieński dziażdżajny ўніверсітэт імя Янкі Купалы (Białoruś)

17.00 Mgr Agnieszka Lis-Listwon, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, *Marcin Poczobut-Odlanicki, Józef Epifani Minasowicz, Franciszek Bohomolec – wydawcy szkoły jezuickiej*

17.20 Dr Regina Jakubėnas, Uniwersytet Wileński, *„Kalendarz Akademicki” Marcina Poczobuta Odlanickiego na tle innych kalendarzy wileńskich z II poł. XVIII w.*

17.40 Mgr Daiva Milinkevičiūtė, Instytut Historii Litwy. *Człowiek towarzystw: Marcin Poczobut Odlanicki i Respublica litteraria w II połowie XVIII w.*

18.00 Mgr Anna Szmuc, Uniwersytet Rzeszowski, *W kręgu przyjaciół i protektorów. Relacje Marcina Poczołubta z mecenasami w świetle dokumentów z epoki*

18.20–18.45 Dyskusja. Podsumowanie konferencji

19.00 Kolacja

6 grudnia 2018 r.

Sesja wyjazdowa do Pałacu Balińskich w Jaszunach (rej. solecznicki). **Kazimierz Karpicz** – kierownik Pałacu Balińskich w Jaszunach.

Wycieczka do Taboryszek i dawnej Rzeczypospolitej Pawłowskiej.

Języki konferencji – języki Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Komitet naukowy konferencji:

Przewodnicząca komitetu naukowego:

– **prof. dr Ramunė Šmigelskytė-Stukienė** (Instytut Historii Litwy, Akademia Oświaty Uniwersytetu Witolda Wielkiego, Litwa)

Członkowie komitetu naukowego:

- **prof. dr hab. Tomasz Chachulski** (Instytut Badań Literackich PAN, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Polska)
- **prof. dr Iryna Kiturka** (Grodzieński Uniwersytet Państwowy im. Janki Kupały, Białoruś)
- **doc. dr Asta Vaškeļienė** (Instytut Literatury Litewskiej i Folkloru, Akademia Oświaty Uniwersytetu Witolda Wielkiego, Litwa)
- **dr Lina Balaišytė** (Instytut Badań Kultury Litwy, Litwa)

Komitet organizacyjny konferencji:

Przewodnicząca komitetu organizacyjnego:

- **dr Regina Jakubėnas** (Centrum Polonistyczne, Instytut Języków i Kultur Regionu Bałtyckiego, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego)

Członkowie komitetu organizacyjnego:

- **doc. dr Miroslav Davlevič** (Centrum Polonistyczne, Instytut Języków i Kultur Regionu Bałtyckiego, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego)
- **Nijolė Klingaitė-Dasevičienė** (Dział ds. Badań Naukowych i Zbiorów Dziedzictwa Biblioteki Uniwersytetu Wileńskiego)
- **doc. dr Kinga Geben** (Instytut Językoznawstwa Stosowanego, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego)